

Bătrînul privi spre Ignatius, apoi spre oala uriașă, arzătorul de gaz și cărucioarele hîrbuite.

— Aș putea să te angajez chiar aici, propuse el.

— Îți mulțumesc foarte mult, spuse condescendent Ignatius. Totuși nu aș putea lucra aici. Garajul acesta este foarte umed și eu sînt predispus, printre multe altele, și la maladii respiratorii.

— N-ai lucra aici, băiete. M-am gîndit c-ai putea să fii vînzător.

— Cum? mugi Ignatius. Afară, în ploaie și zăpadă, cît e ziua de lungă?

— Pe aici nu ninge.

— Se mai întîmplă uneori. Și de îndată ce-aș începe să tîrăsc după mine unul dintre cărucioarele astea, s-ar și pune pe nins. Probabil că aș fi găsit într-un șanț, cu țurțuri de gheață atîrnîndu-mi din toate orificiile, în timp ce niște pisici fără stăpîn ar veni peste mine să profite de căldura ultimei mele suflări. Nu, mulțumesc, domnule. Trebuie să plec. Cred că am o întîlnire pe undeva.

Ignatius privi absent spre micul său ceas și constată că se oprise din nou.

— Măcar pentru cîtva timp, se rugă bătrînul. Încearcă doar o zi. Ce zici? Am mare nevoie de vînzători.

— O zi? repetă Ignatius neîncrezător. O zi? Nu pot pierde astfel o zi prețioasă. Trebuie să mă duc în anumite locuri și să mă văd cu diverși oameni.

— Foarte bine, spuse bătrînul ferm. Plătește-mi atunci dolarul pentru crenvurștii pe care i-ai mîncat.

— Mă tem că va trebui să rămînă pe spezele firmei. Sau ale garajului, cum vrei să-i spui. Maică-mea, care e un fel de Miss Marple, a descoperit ieri-seară la mine în buzunare cotoarele mai multor bilete de cinema și azi nu mi-a mai dat decît bani pentru transport.

— Chem poliția!

— O, Doamne!

— Plătește-mi! Plătește-mi sau mă adresez justiției!

Bătrînul apucă furculița și puse iute cei doi dinți ruginiți în dreptul gîtului lui Ignatius.

Respect pentru oamenii și cărțile

— Îmi găurești fularul! E de import! strigă Ignatius.

— Dă încoa' banii de transport!

— Nu pot străbate pe jos tot drumul pînă pe Constantinople Street!

— Ia un taxi! Vreunul de-ai casei poate plăti șoferul cînd ajungi acolo.

— Chiar îți închipui că mama mă va crede cînd îi voi spune că un bătrîn m-a amenințat cu o furculiță și mi-a luat banii?

— N-am de gînd să mă mai las prădat, ripostă bătrînul, împroșcîndu-l pe Ignatius cu salivă. Asta ți se-ntîmplă în negustoria cu crenvurști. Cu asta se aleg tot timpul vînzătorii de crenvurști și cei de la stațiile de benzină. Jafuri și tîlhării! Nimeni nu respectă un vînzător de crenvurști.

— Ba nu-i deloc adevărat! Nimeni nu-i respectă pe vînzătorii ambulanți de crenvurști mai mult decît mine. Ei oferă societății unul dintre puținele servicii meritorii. A jefui un vînzător de crenvurști este un act simbolic. Tîlhăria nu-i dictată de avariție, ci pornește mai degrabă din dorința de a umili vînzătorul.

— Ține-ți gura aia mare și plătește imediat.

— Ești tare neînduplecat pentru cineva de vîrsta dumitale. Și totuși n-am de gînd să merg cincizeci de cvartale pe jos ca să ajung acasă. Prefer să mi se tragă moartea dintr-o furculiță ruginită.

— Ascultă ce-ți spun, amice. Hai să încheiem un tîrg. Te duci și împingi unul din cărucioarele astea timp de o oră și sîntem chit.

— Nu am nevoie de o autorizație din partea Departamentului Sănătății, sau așa ceva? Vreau să spun c-aș putea avea sub unghii ceva foarte dăunător trupului omenesc. Apropo, întotdeauna îți faci rost de vînzători în felul acesta? E un sistem de angajare ce nu prea ține pasul cu metodele contemporane. Am senzația că am fost recrutat cu arcanul. Mi-e și teamă să te întreb cum procedezi la concedierea angajaților.

— Să nu mai încerci în viața ta să jefuiești un negustor de crenvurști!

— Ai pus punctul pe i. De fapt ai pus două puncte, pe gîtul și pe fularul meu. Sper că ești pregătit să-mi dai o compensație pentru fular. Nu se mai găsește unul de același fel. A fost țesut într-o mică fabrică din Anglia care a fost distrusă de Luftwaffe. Pe vremea aceea umbla zvonul că ținta avioanelor fusese tocmai fabrica aceea, pentru a distruge moralul britanic, deoarece germanii îl văzuseră pe Churchill, într-un jurnal de actualități confiscat, înfășurat într-un fular ca acesta. Nu se poate ști dacă al meu nu-i chiar cel pe care l-a purtat Churchill în filmul despre care este vorba. În ziua de azi, valoarea lui se ridică la câteva mii. Poate fi purtat și ca șal. Privește!

— Foarte bine, spuse în cele din urmă bătrînul, după ce îl urmărise pe Ignatius demonstrînd cum poate fi folosit fularul ca cingătoare, eșarfă, pelerină, kilt, fașă pentru un braț rupt și batistă. Într-o oră nu poți aduce pagube prea mari Paradisului Vînzătorilor.

— Dacă alternativa este închisoarea sau străpungerea măru-lui lui Adam, voi fi bucuros să împing unul dintre cărucioarele dumitale. Deși nu pot prezice cît de departe voi ajunge.

— Nu mă judeca greșit, fiule. Nu sînt un om rău, dar nu pot îndura la nesfîrșit. De zece ani tot încerc să fac din Paradisul Vînzătorilor o organizație respectabilă. Dar nu-i ușor. Oamenii cred că negustoria mea-i pentru haimanale. E-o mare problemă să găsesc vînzători serioși. Și cînd fac rost de unul, de îndată ce iese cu marfa, îl jefuiesc golanii. Cum de-ți trimite Dumnezeu atîtea greutăți pe cap?

— Nu trebuie să cercetăm căile Sale.

— Poate că nu, dar tot nu pricep.

— Scrierile lui Boethius ți-ar putea da unele lămuriri.

— Îi citesc zilnic în ziar pe Părintele Keller și pe Billy Graham.

— Mamă Doamne! bolborosi Ignatius. Nu-i de mirare că ești atît de rătăcit.

— Uite, spuse bătrînul, deschizînd un dulap de metal de lîngă sobă. Pune-ți asta.

Scoase din dulap ceva ce părea să fie un halat alb și i-l înmîină lui Ignatius.

Respect pentru oamenii și cărți

— Dar ce e? întrebă fericit Ignatius. Pare o mantie de academician. Ignatius îmbracă halatul, trecîndu-l peste cap. Pus pe deasupra pardesiului, îl făcea să arate ca un ou de dinozaur din care e gata să iasă puiul.

— Leagă-l în talie cu cordonul.

— Nici nu mă gîndesc. Chestiile astea sînt făcute să filfie libere în jurul corpului omenesc, deși ăsta nu e destul de larg. Ești sigur că nu ai un număr mai mare? Dacă mă uit mai bine observ că haina asta este cam galbenă la manșete. Și sper că petele de pe piept sînt făcute cu sos de roșii, nu cu sînge. Poate că ultimul om care l-a purtat a fost înjunghiat de țilhari.

— Pune și asta pe cap.

Omul îi dădu lui Ignatius o mică bonetă dreptunghiulară din hîrtie, albă.

— Te asigur că n-am intenția să port o bonetă de hîrtie. Șapca pe care o am este cît se poate de bună și cu mult mai sănătoasă.

— Nu se poate să porți o șapcă de vînătoare. Pune-o pe asta. Este uniforma vînzătorilor Paradisului.

— Nu port pentru nimic în lume boneta aia de hîrtie pe cap! Nu vreau să mor de pneumonie, făcîndu-ți dumatiale jocul. Înfîge-ți furculița în organele mele vitale, dacă ai chef. Nu pun așa ceva pe cap! Mai bine moartea decît dezonoarea sau boala.

— Bine, fie ș-așa, spuse bătrînul oftînd. Vino și ia căruciorul ăsta de-aici.

— Crezi că accept să mă las văzut pe stradă cu hodoroga aia de cărucior? întrebă furios Ignatius, netezindu-și pe trup halatul de vînzător. Dă-mi-l pe celălalt, care strălucește și are bandă albă pe anvelope.

— Bine, bine, spuse țîfnos bătrînul. Scoase capacul unui mic rezervor de pe cărucior și începu să transfere încet în el cu furculița crenvurștii din oală. Uite, îți dau douăsprezece perechi. Mai ridică un capac din față. Și aici îți pun și un pachet cu chifle. Ai priceput? închise capacul și trase de o ușiță laterală a căruciorului din tablă roșie, strălucitoare, în formă de crenvurst. Aici înăuntru este o cană cu lichid fierbinte care menține crenvurștii calzi.

— Pe cinstea mea, spuse Ignatius ușor impresionat. Cărucioarele astea sînt ca o enigmă chinezească. Prevăd că tot timpul am să deschid capacul care nu trebuie.

Bătrînul ridică încă un capac tăiat în partea din spate a crenvurstului.

— Acolo ce mai este? Vreo mitralieră?

— Aici găsești muștar și sos picant de roșii.

— Ei bine, am să încerc pentru puțin timp, deși s-ar putea să vînd cuiva lichidul de încălzit, înainte de-a ajunge prea departe.

Bătrînul împinse căruciorul pînă în ușa garajului și spuse:

— E în regulă. Hai, dă-i drumul.

— Mulțumesc foarte mult, spuse Ignatius și împinse pe trotuar crenvurstul mare de tablă pus pe roți. Voi fi înapoi exact peste o oră.

— Coboară de pe trotuar cu căruciorul ăla.

— Sper că nu vrei să mă bag în plin trafic cu el.

— Poți fi arestat dacă ești prins împingîndu-l pe trotuar.

— Foarte bine, spuse Ignatius. Dacă mă urmărește poliția, ar putea să prevină un furt.

Ignatius împinse încet căruciorul, îndepărtîndu-se de sediul Paradisului Vînzătorilor prin aglomerația de pietoni care treceau de-o parte și de alta a marelui crenvurst, ca valurile pe lîngă prora unui vapor. Era o metodă mai bună de a-ți petrece timpul decît să te întâlnești cu șefi de personal, dintre care mulți, considera Ignatius, îl trataseră destul de prost în ultimele zile. Cum cinematografele nu-i mai erau accesibile din lipsă de fonduri, ar fi fost nevoit să hoinărească plictisit și fără țel prin cartierul comercial pînă cînd se făcea timpul să se întoarcă acasă. Oamenii de pe stradă îl priveau pe Ignatius, dar nimeni nu cumpăra. După ce se îndepărtase un cvartal, începu să strige „Crenvurști! Crenvurști din Paradis!”.

— Treci pe carosabil, omule, strigă bătrînul de undeva din spatele său.

Ignatius o luă pe după un colț de stradă și opri căruciorul lîngă o clădire. Deschizînd diversele capace, își pregăti un crenvurst și îl înfulecă lacom. Mama lui fusese prost dispusă toată

săptămîna, refuzînd să-i cumpere bere, bătîndu-i în uşă cînd încerca să scrie, ameninţîndu-l că vinde casa și se duce într-un azil de bătrîni. Îi vorbise lui Ignatius despre curajul agentului de stradă Mancuso, care, în ciuda ghinioanelor, *se lupta* să nu-și piardă slujba, dorea să muncească și îndura cît putea de bine tortura și exilul din closetul stației de autobuz. Situația agentului Mancuso îi aminti lui Ignatius de cea a lui Boethius, care fusese întemnițat de împărat, înainte de a fi ucis. Ca să-și îmbuneze mama și să îndulcească atmosfera de acasă, îi dăduse *Mîngîierile filozofiei*, o traducere englezească a cărții lui Boethius, scrisă pe cînd acesta era ținut pe nedrept în închisoare. Îi spusese să i-o dea lui Mancuso, ca să o poată studia în timp ce stătea închis în WC.

— Cartea aceasta ne învață să acceptăm ceea ce nu putem schimba. Descrie cît de greu îi vine unui om drept să trăiască într-o societate nedreaptă. Este adevăratul fundament al gîndirii medievale. Îi va fi, fără îndoială, de ajutor agentului tău de stradă în momentele de criză, spusese binevoitor Ignatius.

— Crezi? întrebă doamna Reilly. Asta-i drăguț din partea ta, Ignatius. Sărmanul Angelo va fi bucuros s-o primească.

Timp de cel puțin o zi, darul făcut agentului Mancuso adusese o pace vremelnică în viața celor doi din Constantinopole Street.

După ce termină primul crenvurst, Ignatius prepară și consumă încă unul, reflectînd la alte amabilități care ar fi avut drept rezultat să mai amîne mersul lui la muncă. După cincisprezece minute, observînd că rezerva de crenvurști din micul rezervor se micșora vizibil, hotărî că pentru moment era de preferat abstenența. Începu să înainteze încet pe stradă, împingînd căruciorul și strigînd din nou „Crenvurști!”

George, care mergea pe Carondelet Street purtînd mai multe pachete învelite în hîrtie simplă, cafenie, auzi strigătul și se duse la vînzătorul gargantuesc.

— Hei, stai puțin! Dă-mi unu' d-ăia.

Ignatius privi aspru la tînărul care se postase în calea căruciorului. Valva lui protestă împotriva coșurilor, a chipului posac care părea că atîrnă din părul lung și unsuros, a țigării de după